

Kéziratok, amelyek nem adatnak vissza ide küldendők: „MURAVIDÉK“ szerkesztősége Murska Sobota, Alexandrova c. 16. szám.

Postatakarék számla száma 12980.

Kiadó-tulajdonos: KÜHÁR ISTVÁN.

MURAVIDÉK

Murától és Muraköz heti értesítője
Informativni tednik za Prekmurje i Medjimurje

Megjelenik minden vasárnap. Előfizetési ára negyedévre belföldön 15 dinár, külföldre 18 Din. Amerikába 20 Din. Hirdetési ár □ cm.-ként: szövegkötés és nyilttér 1.50 dinár, rendes 1.—Din., apróhirdetés 0.70 Din. és az illeték. Több-szörinél engedmény.

Az előfizetési bérlet a kifejezett felmondásig fennáll.

IX. Évf.

Murska Sobota, 1930. október 5.

40. Szám.

Szegényen halt meg . . .

Csoda történt! Ma, ebben a világban, amikor mindenkit a legnagyobb kapzsiság vezérel, a Mannon imádatának korszakában. Mindenki leborul eme hatalmas imádatára. Vágyainak egyetlen céljával a pénzt tekinti, azt az eszközt, amellyel minden földi jónak a birtokába juthat. Ez a tudat már úgy beleidegződött az agyukba, hogy egyszerűen tulsiklanak fölőtte. Megszokottnak, természetesnek találják. Minden uton módon csak ezért rohannak, tülekednek, ebben a nagy életküzdelemben. Nem ismernek akadályokat. Könyörtelenül végig gázolnak mindenben és mindenkin, kivétel nélkül. *Letiporják a gyengéket, kirabolják, megfosztják mindenétől! S ki törődik ezekkel a kizsákmányolt, agyongyötört páriákkal? Senki ezen a földön!* — Megszokott, unalmas, egyhangú az ilyesmi, — kár reá az időt vesztegetni. *Mégis akadt egy ember, aki a hatalom birtokában nem a saját zsebeit igyekezett megtölteni.* Dolgozott, emberfeletti

munkával. De a nagy küzdelem felőrölte a szervezetét és a halál kiragadta ebből a fertőzött, kapzsi, önző világból. Elköltözött az élők sorából, visszaadta lelkét, testét, urának, Teremtőjének! — *Mig élt, itt volt, az emberek között, támadták, rágalmakat szórtak feléje. Még tán teteme sem hült ki, már azt rebesgették a farizeusok, vajjon mennyi és milyen vagyon maradt utána? Elvégre miniszter, pap volt. S a gáncsoskodók, piszkoskodók, szenzáció éhesek út tömege csalódott. Nem hogy vagyont szerzett volna ez a kiváló férfiú, hanem adósságot hagyott maga után. Sokan csodálkoznak ezen, hogyan . . . adósság? — Hisz nagy jövedelme volt a munka- és szegények miniszterének? — Igen! Nemcsak miniszteri és képviselői, hanem a papi stallum is hozott konyhájára. De ő a nép egyszerű fia, a szegények minisztere volt. Látta a nagy nyomort, amelyben embertársai sinylődnek. Érezte, hogy nem rendelkezik azokkal az esz-*

közökkel, amelyekkel gyökeresen orvosolhatná a bajokat. *De meg volt benne a jóakarata és az emberszeretete. Segített, ahol tehetett. Nem csak az állami pénzekkel, hanem a sajátját is feláldozta, hogy embertársain segítsen.*

Oly ritka ékességei voltak, amelyekkel csak elvétve találkozhatunk. Az emberszeretet, önzetlenség és mélységes hite segítette dicső munkás pályáján.

Eltávozott az elnyomottak, a küzdők keserves nagy táborának igaz lánglelkű apostola. Belenézett a szegénység nyomorába, fájdalommal látta azt, de nem fordította el tekintetét, haem gyakorolta nemes cselekedeteit.

Mintakép U! Szelleme vezérelne sokakat arra az útra, amelyen ő járt!

Kiváló férfiú, pótolhatatlan veszteség. A katolikus pantheon csendes lakója. A lánglelkű pap, a kiváló szónok, a nagyszerű politikus . . . örökre pihen!

BÁNTORNYAI LAJOS

tak. A jugoszláv kisebbség tehát most meg van fosztva minden nemű kulturális szervétől.

Az olasz kormány bezárta az iskolát, amelyhez egy parát sem adott, anyanyelvi tanítástól megfosztott ezer gyereket s világgá bocsátott egy nagyobb számú tanító testületet pontosan akkor, amikor Genfben kimondták az államok delegátusai, hogy a kisebbségek vallását, anyanyelvét és kulturáját tiszteletben fogják tartani!

Nagyon elszomorító dolog ez! Az államhatalom adott esetekben megrendszabályozhatja az iskolát, eldírhatja jogos követelményeit, megvan neki minden ellenőrző joga, de arra nincs joga senkinek sem, hogy mint helyi hatalmasság, képzelj hazafias szempontból ezer gyermek iskoláját bárhol is lezárassa. Az csak természetes, hogy a tanítás a trieszti iskolában is olasz ellenőrzés, meg olasz tanterv szerint folyt. Tehát az okcsakis politikai lehet.

Olaszország e szerint nem keresi Jugoszlávia barátságát!

A világ tartós békéjének és az államok boldogulásának egyik sarkalatos feltétele, hogy szünjenek meg azok az ellentétek és elhárítassanak azok az akadályok, amelyek idő folyamán és végeredményképen a világháború hagyatékaként keletkeztek. Ez volt a célja a kisebbségi szerződéseknek is.

És mit mutat napjainkban a tapasztalat? — Azt, hogy nagyon sürgősen, igen fontos, újabb intézkedésekre van szükség, hogy a kisebbségek helyzete ott ahol momentán szűk-séges —, megjavíttassék.

A Népszövetségnek már most tennie kell valamit, minél előbb meg nem késő. Tovább nem lehet a kisebbségi kérdés végleges megoldását elodáztatni, mert a népek türelmetlenek s végre is mindennek van határa!

A Népszövetségnek cselekednie kell ez érdemben, mert a kisebbségi kérdés gyakorlati megoldása nem ez!

Nulla . . .

Semmi vagyok s ez az életem,
Néha nevémet is úgy irom.
Bár, hogy az élet teher nékem,
Mégis hordom mig csak elbírom.
S majd, ha a testem elgyötörve,
Összeroskad e teher alatt,
Nem kell, hogy eltörölve legyen nevem,
Hisz úgy is nulla marad.

BABY

Politikai hírek.

A közoktatásügyi miniszter, közvetlenül az idej tanév megkezdése előtt rendeletileg utasította az ország összes középiskoláit, hogy az eddigi tantervtől eltérően — már az első osztályban tanítsák a francia- és a harmadik osztályban a német nyelvet.

Az új rendelkezés már szept. 15-én életbe lépett, úgy hogy az új tanévtől kezdve már az összes gimnáziumokban az új tanrendhez alkalmazkodnak. Eddig a francia nyelvet a második, a német nyelvet pedig az ötödik osztálytól kezdve tanították.

A tanterv megváltoztatása egyébként meglehetősen zavarokat idézett elő a tankönyvek beszerzése körül úgy a diákoknál, mint a könyvkereskedőknél.

Zsivkovics Petár tábornok, miniszterelnök a múlt napokban meglátogatta Horvátországot: különösen Zágreb fővárost. — A miniszterelnököt Zágrebben a legnagyobb lelkesedéssel fogadták, ami arra készítette a miniszterelnököt, hogy a vasútállomásról gyalog sétált el a báni palotáig. Zágrebben meglátogatta a miniszterelnök az érseket s azután pedig a közigazgatási intézményeket.

A miniszterelnök horvátországi és különösen zágrebi útján kitünt, hogy a kormány munkája — melyet 1929. január 6.-án felvállalt, az egész ország támogatását és helyeslését bírja. Ez pedig Jugoszlávia gazdasági

és politikai kérdéseinek megoldásánál fontos tényező. — Nyilvánvaló, hogy a nemzeti egység erős.

Oroszország. Oroszországból folyton menekülnek a parasztok a lengyel határon át. Legutóbb százötven paraszt lépte át a határt, magával hozva minden hordozható vagyonát. Összesen már vagy ötezer család él a lengyelországi orosz táborokban.

Csille — délamerikai államban nagyméretű forradalom tört ki. Santiagó de Csilleből azt írják, hogy a forradalom vezéreit letartóztatták s hogy a mozgalom megszűnt. Biztos híreket nem lehet kapni, de a forradalom komolyabb jelentőségű s nagyobb támogatásban részesül.

A kínai polgárháború szűnőfélben van. Csang Yue Hliang marsall csapatai elfoglalták Pekinget. A városban nyugalom van s a marsall megkezdte a polgárháború megszüntetésének nagy munkáját.

Albánia. Zogu király betegsége (tüdőbaj) már annyira előhaladott, hogy máris változásra számítanak Albániában. — A politikai viszonyok Albániában ma olyanok, hogy krízis esetén számolni kell Albánia függetlenségével. Az olaszok már minden hivatalban befészkeltek magukat s teljesen megerősödtek. Az utolsó három hónap alatt körülbelül 3000-en jöttek s mindnyájan elhelyezkedtek.

Az utolsó iskola.

Irta: Prek Móricz.

Ugyanakkor, amikor a Népszövetség politikai főbizottsága megszerkesztette jelentését a kisebbségi kérdés tárgyalásáról és az előadó megállapítja, hogy valamennyi felszólaló delegátus a többségek és kisebbségek együttműködésében és megértésében keresi a kisebbségi kérdés megnyugtató megoldását, akkor érkezik a megdöbentő hír Itáliából, hogy az olasz kormány bezárta az utolsó jugoszláv iskolát is.

Triesztben még fennállott az idej tanév elején a Szt. Jakab elemi iskola, amelybe vagy ezer tanuló iratkozott be folyó tanévre. Az olasz hatóságok rendelkezése értelmében most bezárták és lepecsételték a jugoszláv elemi iskolát, amelyet más tanévekben is ezer gyermek szokott látogatni. A trieszti elemi iskola bezárásával megszűnt az utolsó jugoszláv iskola Olaszországban. Ezzel az olaszok tisztázták, mert most már az egész országban nincsen egyetlen jugoszláv kulturális intézmény sem, miután az olaszok már minden egyesületet és minden kulturális összejövetelt feloszlattak.

Répek a modern életből.

Közl: HÁRI LIPÓT ev. lelkész
(Folytatás)

Serdülő ifjak multságába jutottam. Csendes sarokból figyelem a két nembeli szórakozó ifjuság kedvteléseit. Micsoda tónus, micsoda hang, milyen viselkedés! A felnőtt embes belepirul az ifjuság pajtáskodó bizalmaskodásainak, orfeumizú kiszólásainak hallatára. S mint villámcsapásnál a sötét éjszaka, egyszerre megvilágosodik előttem az életunalom és a lelki elfásulás forrásainak titka, az ifju lelkek ez élődije, amely oly sok fájó gyászt és keserű csalódást szerzett már a társadalomnak. Az élet szelíd örömeinek virága nem a mai multságok és zsúrok levegőjében hajt ki, ezekben csak az idegizgató, inyenckedő, ideálját vesztett örömhajászat szomja erősödik. És visszashajtom az elmúlt idők egyszerűbb, szerényebb, nem olyan könnyed, nem olyan bizalmaskodó, de életkedvvel, öntudattal, önérzettel teljes, kacérkodás és flirtelés nélkül való egyszerű és naiv mulatozásait, amelyek a lelket csak felfrissítették, de el nem fájtatták, amelyek a szívet jól eső meleggel töltötték meg, de csömört benne nem okoztak soha. Szülők! sokszor ti vagytok okai gyermekeitek boldogtalanságának, könnyelműségének, mert nemcsak, hogy elnézitek a mai ifjuság társasági tónusát, hangját, viselkedését, hanem még örülnök annak, hogy gyermekeitek olyan jól tudnak társalogni és bizalmaskodni.

Diák-kori barátommal találkoztam, akit készütsége, munkássága jómodora, meg a viszonyok kedvező alakulása előkelő, vezető állásra emelt. A tanulóársak között te jutottál leghamarabb a legmagasabbra, mondtam neki. „És én vesztettem el legtöbbit“, felelte ő, „mert mosolyogni már nem tudok, megvénült a szívem, elhagyott a lelkem.“ És én megint visszashajtottam az elmúlt idők, amikor a társadalom még nem örölte meg a sziveket, amikor az emberek még fehér fővel is tudtak mosolyogni, örülni az életnek, kedvet találni a munkában, lelkesedni az ideálokért. Az élet ma pazarabb kézzel osztogatja tán a siker koszoruit, de azokban a koszorukban minden szál virágot a küzdők szívéből tép ki. És megértem, hogy a csillogó világban miért redősebbek ma a homlokok, miért törtebbek a szemek, miért kedélytelenebb az élet, mint volt nagyapáink korában.

Munkáscsoport vonul el heti bérével. Mindenik nagy öszeget gyűr a zsebébe. És ajkukon mégis az elégtelenség szava harsog. Kezükben mégis a sztrájk kétélű fegyvere villog, amely nem-

Szarvasmarha kiállítás Puconcin.

A m. szobotai gazdasági fiókegyesület kebelében megalakult szarvasmarha törzskönyvezési szakosztály Puconcin, mint az már lapunkban előre jelezve volt, szept. 29. é. tartotta meg törzskönyvezett állatainak s ezek leszármazottainak állatdíjazással egybekötött kiállítását. A kiállítás kellemes, de nagy munkaidőben a vásártéren folyt le, mely elég jól sikerült. Felhajtattott 56 drb. törzskönyvezett tehén és ennek 31 drb. leszármazottja. Ujjonnan törzskönyveztetett 15 drb, s ezzel a törzskönyvezett állomány 73-ra szaporodott.

Az állatállomány talán nem volt minőségre nézve az, mint azt várni lehetne, de itt tekintetbe kell venni azt, hogy a szervezet kezdő, s éppen azért alakult, hogy a háború akadályozta vérfelfrissítést és szelekciót újból szorgalmazza, s az állatállományt, régi hírnevéhez méltóan, minőségileg javítsa. Ha mindezt tekintetbe vesszük, nemkülömben azt a nagy munkaidőt, mely minálunk éppen és kü-

csak a megtámadottat sebzi meg, hanem a támadón is fájó sebet üt. Az emberek között talán sohasem volt az elégtelenség oly általános, mint ma. Kutatom a jelenség okát. És látom, hogy a megelégedés érzékeny mérlegén az igények serpenyőjében aránytalanul több a nehezék, mint a másikban, amelybe a képesség, a lehetőségek és jogosultságok mértékeit rakosgatjuk. Látom, hogy többször nem az élet mostoha, hanem mi vagyunk túlkövetelők. És visszashajtom az elmúlt idők, amikor a munkára született ember meg tudta érteni a költő amaz igazságát: „Földi ember kevéssel beéri, vágyait ha kevesebb méri.“

Hatalmas üvegtábla mögött egymásra halmozva ül a sok ember a füstös kávéház kirakataiban. Vannak ott tisztviselők, kereskedők, iparosok, csak földmives embert nem lehet ott látni, aki verejtékkel, fáradsággal túrja és munkálja az életet adó földet. Asszonyok és lányok is ott unatkoznak feles számmal. És én nem tudom megérteni, hogy mikor mindenki szükségről jajong, amikor a tisztviselő mindig nagyobb fizetést követel, amikor a kereskedő és iparos jajgat a konjunktúra és konkurrencia miatt, honnét jut akkor naponként a fölöslegre, honnét jut akkor mindezeknek arra a sok fényes ruhára és mulatozásra? Amikor szélteben hangoztatja az örökké futó ember-tömeg, hogy: „Az idő pénz!“, miért ütök agyon az időt télenül? Amikor a családi tűzhely vonzó erejének megfogyatkozását panaszolják el éppen a nők, miért nem teszik kedvessé, meleggé azt a tűzhelyet? És megint csak visszashajtom az elmúlt idők, amikor kevesebb nyilvánossággal és több bensőséggel, nem kirakatokban, nem kávéházakban és

lönösen a marha igát illeti, akkor minőség tekintetében sem eshetik sok szó.

A díjazás a minőséghez és anyagi tehetséghez képest volt viszonyítva, de panasz ezen részről nem eshetik. A díjazás a következőképp folyt le: **Tehének:** közül kapott I. a díjat á 500 Din. egy drb., I. a. á 300 Din. 2 drb., I. á 200 Din. 6, II. á 100 Din. 23, és III. á 50 Din. 23 drb.; **bikák** I. a díjat á 500 Din. egy drb., II. á 150 Din. 2 és III. á 100 Din. 2; **üszök és növendék** I. á 150 Din. 2 drb., II. á 80 Din. 5 és III. díjat á 40 Din. 12 drb. kapott.

A kiállítás, melynek védnökégét *Lipovšek Gaspár* járási főnök, viselte a környék színe javát varázsolta oda. Az igazán közgazdaságilag és állattenyésztésileg oly fontosággal bíró kiállítás a legnagyobb érdeklődés mellett teljesen rendben folyt le és egy közös ebéddel a legjobb benyomás hátrahagyásával fejeződött be, mely a jövőre nézve csak még nagyobb munkakedvre serkenti a tenyésztőket úgy, mint a vezetőséget.

párkettos tánctermekekben, nem az utcák szennyes piszokjában, hanem a csendes családi otthon meghitt melegétől mosolygó arccal éltek végig ezt az életet férfiak és nők egyaránt.

Szomorú ember áll előttem, akinek szeméről könnyek fátyolán át sugárzik ki a nagy keserűség. Nem az élet mostohaságát, hanem az emberek szeretetlenségét keserü. Mert a mai ember gazdagult a tudásban, a megélhetés, boldogulás, érvényesülés, kényelem eszközeinek ismeretében, de szívében, lélekben folyton szegényedik. A kultura napja, elsősorban csak az értelem fáját neveli, a szív virágait lehervasztja. Nem akarok korunktól semmi érdemet, semmi szépséget elvitatni, de azt merem állítani, hogy *az élet azért olyan panaszos, mert az emberek megfogyatkoztak a kimételességben, a gyöngédségben, a szeretet gyakorlásában az egyszerűségben és tisztességben.* Ezért fut tőlünk a megelégedés, ezért nincsen tartós békeségünk, ezért állomország még most is e földön az lsten országa. S ezt látva, többé nem a multat óhajtom vissza, amelyben épp oly kevés volt a szeretet, hanem azt a boldogabb jövőt várom, amely az igazi emberszeretet és becsületesség fundamentumán fog felépülni. Ez a boldogabb jövő a mai kor ifjuságának lesz áldott öröksége, ha öntudatos emberi, emelkedett evangéliumi életet tud élni. Szülők, nevelők, emberbarátok, állam, egyház, társadalom, hassatok oda munkátokkal, hogy minden ember legyen *elsősorban becsületes, igaz és jó.* Ha ez elérkezik, akkor elmúlnak a mai modern kor félszégei és az emberből újra ember lesz. Én bizom benne, hogy ez a kor még megvirrad nekünk!

(Vége.)

HIREK.

HETI NAPTÁR

1930. OKTÓBER hó 31 nap 41 hét.

Hó és hét napjai	Róm. kath.	Protestáns
5 Vasár.	17. Placid ap.	Fides
6 Hétfő	Bruno	Friederike
7 Kedd	Jusztin	Amália
8 Szerda	Brigitta	Pelagia
9 Csüt.	Ar Dénes	Dionysius
10 Péntek	B. Ferenc	Gereon
11 Szomb.	N. kaz	Burghard

Vásárok:

5. Ormož, 8 Rakicsan.

Időjárás:

Még mindig változó, a lecsapódások megritkulnak.

Kereskedelmi árak:

100 kg. Buza	Din.	140—150
" " Rozs	"	100—110
" " Zab	"	180—
" " Kukorica	"	130—
" " Hajdina	"	80—
" " Széna	"	60—80
" " Bab cseres.	"	300—
" " Vegyes bab	"	200—
" " Krumplic	"	40—
" " Lenmag	"	480—500
" " Lóhermag	"	1000—1400
Bika	7—	8.50 9— 10.—
Üsző	7—	8— 8.50 9—
Tehén	5—	6— 7— 8—
Borju	—	12— — 12.50
Sertés	10—	11— 12—
Zsir I-a	20—	25—
Vaj	30—	
Szalonna	—	18—
Tojás 1 drb.		1:15

Valuta:

Zürichben 100 Din =	9.1275 sfrk.
100 Doll. (E. A.) adnak itt	5530 Din-t
100 Pezoért (Urug.)	" 4500 "
100 Márkért	" 1330 "
100 Frankért (Páris)	" 129 "
100 Pengőért	" 990 "
100 Schil. (Bécs)	" 798 "
100 Cseh kor.	" 168 "

— **Felhívás.** Minden külföldi, de különösen a franciaországbeli előfizetőinket szépen kérjük, hogy levelező lapon írják meg **nagyon jól olvasható módon** — lehetőleg géppel írva — nagyon pontos címüket, mert utabban több lapot visszaküldtek a külföldi postahivatalok azzal a megjegyzéssel, hogy „hiányos címzés“ miatt nem tudták kézbesíteni a lapot.

— **Naznanilo!** Pisarna odvetnika dr. S. Vesnika se je s 1. 10. 1930 preselila v hišo g. Vratariča, Murska Sobota. Aleksandrova cesta št. 23.

— **Kazaltüz.** Az elmúlt héten gyújtogatás következtében leégett Kühr István puconci községbíró szalmakazalja. A tűz éjjel fél 12 órakor támadt s csak az erős esőnek s a mindjárt ott termett puconci tűzoltóságnak köszönhető, hogy a kazal egy negyede megmentetett, s a tűz tovább nem terjedt.

— **Szüret van!** Tekintettel arra, hogy vetni nem lehet, megkezdődött „smarnica hegyeinken“ is a szüret. Azt mondják nemcsak fűrtökre, de levére nézve bővebb termésű az idej smarnica mint máskor. Tökénként fi-

zetendő öt parát mindenki szívesen fizeti, mert még mindig olcsóbb, mint ha veszi.

— **Vasúti menetrend** a mi fővonalunkon, előre láthatólag nem fog megváltozni. Ennek jele az, hogy a szokásos menetrendi konferencia a ljubljani vasutigazgatásnál eddig nem tartott meg. Tehát a minden tekintetben fontos, u. n. iskolás vonat, mely reggel 1/2 8 órakor érkezik Hodoš felől Murszkába, meg fog maradni.

Figyelmeztetés.

Az alulírottak figyelmeztetik a Murszka Szobota és vidéki közönséget hogy özv. **Fekete Gerőné** szül. **Knész Mária** az alulírottaktól minden nevezendő felhatalmazástól fel van mentve és nincsen megbízva semmiféle ügyet részünkről elintézni. És az övele kötött ügyben semmiféle felelősséget nem vállalunk el ugyiszintén **Knész István** részéről sem.

Knész Lajos Knész Ferenc
Knész József
Knész László Koczén László
New-York város lakói.

— **Halálozás.** Szakovics József, alsó-szölnöki plébános, 57 éves korában e hó huszonkettedikén Alsó Szölnökön, hosszú betegeskedés után meghalt. Temetése e hó huszonnegyedikén volt Alsó Szölnökön, a szentgottárdi esperesi kerület papságának, nagy számu tisztelőknél, jó barátoknak s nagy gyászuló közönségnek részvételével. — Szakovics József plébános elhunytá közelébbről is érint bennünket, mert ő prekmurjei — Tivadar — községbeli volt. Azonkívül pedig harminckét évig dolgozott a papi pályán, több prekmurjei plébánián mint káplán, majd pedig Turniscsén tizentöt évig mint plébános. Minden helyén, minden minőségében nemcsak papja, hanem lelki pásztora is volt híveinek. Ezelőtt két évvel lemondott a turniscsei plébániáról s Magyarországra költözött; de itt sem maradt munka nélkül, hanem elfoglalta az akkor üres alsó-szölnöki plébániát. Szakovics József, Turniscséről való távozásával végtelen fájdalmat okozott híveinek. Az ő eltávozásával kialudt egy fény, amelyet ő gyújtott meg a lelkekben s az a fény azóta nem világít! A turniscsei plébánia meg még most sincs restaurálva. Kegyeletet sértenénk, ha most keresnők az okokat! — A turniscsei fára népe mélyen érzett kegyelete jeléül díszes koszorút helyezett az alsó szölnöki sírra s a temetésen szép számmal jelentek meg az elhunyt volt hívei Turniscséről. — Legyenek könyűek Neki azok a hantok, amelyeket ő maga választott, hogy haló porait eltakarják! R. i. p!

— **Filó Stefán és Hári Janez** pánovcii községi képviselő testületi tagok helyébe Hári Aleksander és Ku-

kojca Ádám lett kinevezve. (Načelstvo sreza Murska Sobota 349/4. 1930.)

— **Trágyavermek.** A királyi báni intézőség a murszka-szobotai gazdasági egyesületnek féláron 24 vagon cementet szállított bizonyos gazdálkodók részére, akik ezt már régebben kérvényezték. De mert némi felesleg maradni fog, oly gazdák akik eddig trágyagödrök építése céljából cementet nem kaptak, jelentkezzenek a gazdasági egyesületnél.

— **Bánsági remuneráció** (megtérítés, megjutalmazásban) részesítették a következő köztenyésztésre engedélyezett jóbika tulajdonosok: 1.) az I. díjat 1.600 Din. kapja: Bakan Štefan Nedelica; 2.) a II. díjat 1300 Din. kapják a következők: Toplak Tomaž Gančani és Uprava veleposestva Beltincnci; 3.) a III. díjat 900 Din. kapják: Danša Štefan Ivanci, Magyar Michael Radmožanci, Soos Franc Dobrovnik, Zver Matjš Lipa, Zver Ivan Nedelica, Maruša Franc Turnišče, Forjan Pavel Bratonci, Marton Pavel Kapca, György Ladislav Genterovci, Somi Pavel kapca; 4.) a IV. díjat 500 Din. kapják: Pál Ivan Lipa, Matjašec Janez Gomilica, Ščap Ivan Turnišče, Uprava veleposestva Beltinci, Németh Jože Dolina, Marton Nikolaj Čentiba, Horvat Josip Bogojina, Košan Jože Petišovci, Kope Štefan Petišovci, Veselič Janez Dolgavas. (Sreski načelnik Dolnja Lendava, Št. 5590/1.)

— **Nyugdíjasok figyelmébe.** A nyugdíjasokat illető szabályzat 141 szakasza értelmében ezentul tartoznak a nyugdíjasok minden év október havában a drágasági pótlékok kifizetéséhez egy „prijavát“ benyújtani ahhoz a pénztárhoz, ahonnan illetményeiket kapják. Ezeket a nyomtatványokat a nyugdíjasok *posta útján fogják* megkapni s azt saját érdekükben tartoznak pontosan kitölteni s azután *két állami tisztviselővel, esetleg nyugdíjossal is aláíratni.* Akinek iskolába járó gyermeke van s azután is huz pótléket, az tartozik még az illető iskolai bizonyítványt is becsatolni, amelyet az illető iskola vezetősége ad ki. Akik ezen rendelkezésnek nem tesznek eleget, azoknak a drágasági pótlékaik nem fizetik ki. Figyelmeztetve vannak a nyugdíjasok még arra is, hogy mindenféle változást legkésőbb minden hó tizedikéig jeleítsenek be. Ezen intézkedés a rendes ügy vitel ellenőrzésére szolgál. — Dravska finančna direkcija, odsek za računovodstvo, Ljubljana.

— **Muraközi muzeum alakul Csákovecen.** Néhány agilis műértő és műpártoló fiatal ember közreműködésével sikerült elérni, hogy a Zrinyi vár egy részét muzeummá alakítják. Raihing Milán a szlavonia jószágkormányzója vezetésével, aki már néhány termet kijelölt a muzeum részére, sőt a pribiszlavenci kápolnából, valamint a csákoveci vár egyik pincsehelyiségéből összesen 14 régi mellszobrot engedte át a muzeum részére. A szobrok a kivégzett gróf Nádasdy, Zrinyi Péter, Frangepan, valamint sok más főurat ábrázolnak. A szobrok java része sérült állapotban van, ezeket Schul-

teisz Sanyi a zágrebi iparművészeti akadémia tehetséges tagja fogja rendbe hozni szabad idejében. A muzeum felállítására iránt nagy az érdeklődés nem csak Csákovecen, hanem a környéken is és eddig is számos nézője akadt. A környékről több régi műtárgyat ígértek a muzeum részére.

— **Glavina Štefan prelogi kereskedő** szombaton elküldte kocsisát Csákovecra áruért, adván neki 2500 dinárt erre a célra. A kocsis szombaton reggel 9-kor elment, a legrosszabb esetben is este 6-ra meg kellett volna néki a rendelt áruval, lóval és kocsival érkezni. Ámde a kocsis még másnap reggel sem jött vissza. Glavina érdeklődésére értesítették, hogy a kocsis egyáltalában egyik nagykereskedőnél sem volt. Erre Glavina elment személyesen Csákovecra, ahol megtalálta a lovát és a kocsit, míg a kocsist nem találta meg. Valószínű hogy a 2500 dinárral meglépett. A csendőrség körözvényt adott ki az eltűnt kocsis megkerítésére.

E hó 7-én lesz az árlejtés a prelogi templom renoválására.

— **Concordija (Dol. Dubrava — Légrád) — P. Š. K. Prelog bajnoki 5:0.** Vasárnap délután játszották le az alsómuraközi és a podravina sportblokk finále mérkőzését Légrádon. A mérkőzés előtt Kaufmann Jenő ur a Concordija sportklub elnöke üdvözölte a vendégeket, kiemelve a futball sport előrehaladottságát Muraközben, mire Dr. Veček a P. Š. K. elnöke szép beszéddel válaszolt, buzdítva a csapatokat a küzdelemre. Az átázott pályán a játékosok csak nagynehezen tudtak előre nyomulni. A mérkőzés 5:0 eredménnyel végződött Concordija javára. Mérkőzés után a győztes csapatnak átnyújtották ünnepélyesen a kitűzött nagy babérkoszorút.

ORSZÁG-VILÁG.

— **Uj kölcsönt** szándékozik felvenni Jugoszlávia, mint azt az amerikai lapok írják, Amerikában, még pedig 250 millió dollárt.

— **Házbéradóvallomást** f. év okt. 31.-ig be kell nyújtani mindazon épületekről, melyek házbéradó alól nem mentesek.

— **Dr. Korosec Antun** erdő-és bányügyi miniszter — betegségére való hivatkozással — **Öfelségének** benyújtotta lemondását, ami elfogadtatott. Utódjául **Sernec** drávai bánságunk bánja nevezte ki, aki hivatalát már át is vette. Báni teendőik ideiglenes vezetésével dr. **Pirkmajer** báni helyettes bizatott meg.

— **Oroszország** óriási mennyiségű búzát dobott a világ piacra, mely 10%-kal a napi áron alul kerül eladásra. Ez csinálja az óriási árzuhanást, mely az ipari cikkekkel szemben aránytalanul szégyenletes árra alacsonyítja le a mi búzánk árát. Talán iparcikkeket is jó volna Oroszországból behozatni?!

— **Villámcsapás** elsüllyesztett egy tengeri hajót. Újskó-

cia partjai mellett egy kis mentő csónakra akadtak, amelyen hat matróz volt, kik már hetvenkét óra óta küzdöttek a hullámokon a viharral. A megmenekültek elmondották, hogy a Caranza nevű hajóról valók, amelybe a nyílt tengeren belecsapott a villám, a hajó nyolc utasa és két matróza a hajóval együtt elsüllyedt.

— **Oroszországban borzalmas nyomorban** sanyalódnak a gyermekek. Moszkvai újságok jelentéseiből lehet megtudni, hogy az orosz állami gyermekmenhelyek növendékei a szó szoros értelmében éhhalállal küzdenek s ha enni akarnak, lopniok vagy koldulniuk kell. A rosszul táplált gyermekek hetven százaléka meg van fertőzve. A szovjet unióban nyolcszáz hatvan ezer gyermeket tartanak nyilván.

— **Nagy tüntetések Prágában** német mozi előadások ellen. Nacionalista diákok nagy tüntetést rendeztek Prágában német hangosmozi előadások (tonfilmek) ellen. Több mozi helyiségbe behatoltak s összes berendezéseket összetörték, úgy hogy a vállalatok kénytelenek voltak az előadásokat beszüntetni. Majd a prágai német színház elé vonultak, az ablakokat bevették. Több német és zsidó kereskedő kirakatait is összerombolták. A rendőrség csak nehezen tudta a rendet helyre állítani.

— **Sikkasztás a nagyváradi (Románia) adóhivatalban.** A nagyváradi adóhivatalban öt év óta folyó sikkasztásnak jöttek a nyomára. Eddig tizenhárom millió leit sikkasztottak el s még csak most jöttek nyomára a sikkasztásnak.

KINO V M. SOBOTI

V NEDELJO, 5. oktobra
popoldne ob 3 uri in
zvečer ob 8 uri

PRINCESA CIRKUSA

Film prema svjetski popularnoj
opereti Emmerich Kálmána u 6
činova.

U glavnim ulogama: Hilda Roch,
Harry Liedke, Hans Junkermann,
Fritz Kampers, Ernest Verebes,
Herman Picha, Adele Sandrock.

VSTOPNINA:

I. prostor 12 Din., II. prostor
10 Din. in III. prostor
5 Din.

Lastnik:

DITTRICH GUSTAV.

Torma.

Csodálatos.

„Hallotta minő szerencsétlenség történt tegnap?”

„Nem, mondja csak!”

„Hát a Sánta cserepest elgázolta egy autót!”

„Jézus Mária! Hihetetlen, — hát már a házak tetején is járnak az autók?”

Hirdetés.

Dobol a falusi kisbíró:

„Tudtára adatik mindenkinek, hogy a községi földek vasárnap délután a helyszínén bérbe lesznek kiadva. De ha rossz idő lenne, akkor a bérbeadás a bíróságnál lesz megtartva előtte való napon!”

A fő dolog manapság a takarékoság. Elfogadható érvek.

Férj: Jaj Asszony! Miért nem dolgozol. Tizenegyig az ágyban heverni . . . még sem járja.

Feleség: Takarékoságból. Amig alszom, nem eszem, nem fázom, nem kell fűteni a szobát. A fa nagyon drága és emellett le sem soványodom, mert nem dolgozom. Különbösen is az egész délelőtti időmet fárasztó küzködéssel töltöm, hogy elhatározzam magamat a fölkelésre és ebbe annyira belefáradok, hogy tovább kell nyugodnom.

A szarvasmarhák véres hasmenése!

Ez a betegség néhány hét óta Prekmurje északi községeiben elég gyakran jelentkezik. Nem okoz nagy veszteséget, mégis akit ér, annál számottevő a kár. Részből ezért, másrészt, mert egyik gazda azt jelentette, hogy „hózzá értő ember” azt mondta, a vérhasas tehénnek, csak féderveiszt kell beadni, szükségesnek vélem a gazdákat a következőkre figyelmeztetni: Sokféle vérhas van. Ezt a vérhast, amelyről fentebb említést tettem egy a vastagbelek hámban élősködő, a nyálkahártyában hurutot, erősebb fertőzéskor gyulladást gerjesztő, alsó rendű, egy sejtű protozoonok családjába tartozó Coccidium-féle állatka okozza. Nedves rétek füve, a pocsolás legelő növényzete, nem tiszta patakok, pocsolják víze, ha azok elfogyasztattnak, két-három hét múlva a jelzett coccidiumok milliárdjait lehet feltalálni a belek nyálkahártyahámjában. Ha a szakszerű gyógyítást elmulasztjuk a szarvasmarha elhullását vagy legalább nagyfokú kevésvérűségét, lesoványodását várhatjuk.

A betegek eleinte elég jó étvágyúak, de ha erős a fertőzés az étvágy, kérődzés szünetel. Lehet oly erős a fertőzés, hogy egy napi betegség után már görcsök között hirtelen elhull a szarvasmarha ilyenkor a gyengébb szakértők is szivesebben lépjenek gondolkodni, mint a vérhas ezen alakjára. Némelyik állat a teljes gyógyulásnak vélt tünetek jelentkezési napjától számított öt hónapra is elhullhat. Gyakoriak a kiújulások, visszaesések.

Ma már oly erősen ható szerekkel rendelkezünk, melyet nem úgy mint régebben negyedkilónként kell rendelni, hanem néhány cseppjük, pár késhegynyi orvosság elpusztítja a betegséget okozóit.

A federveisznek, amely nem egyéb mint finom porrá zuzott steátit vagy talk, szalonnakő vízben nem oldódó, magyarul „sikpor”-nak nevezett bolti cikk, amelynek semmiféle fertőtlenítő hatása nincsen. A különféle hasmenések közül a kisebb állatoknál s csak annál okozhat, némi javulást, amely-nél a hurutos nyálkahártyát befedni akarjuk, megvédeni kívánjuk a fölötte elhaladó bélsár izgató hatásától; de az élősködőket nem öli el.

Ezek után az a kérdés miképpen segítsünk a beteg állatunkon anélkül, hogy állatorvoshoz kelljen fordulni? Mivel említettük, hogy sokféle a vérhas és mivel az egyféle betegséget is mindenik állatról, más és másféleképpen kell gyógyítani: az állatorvosi gondos vizsgálatot, sehogyan sem kerülheti el az értelmes gazda. Azonban annyit tanácsolhatok, hogy ne ittassunk pocsoló avagy szennyes patak vizet. Adjunk belsőleg az állat sulyának, korának és a betegség fokának megfelelő mennyiségű és lázellenes és bélfertőtlenítő orvosságot. Esetleg gyenge nyomású, testmeleg, fertőtlenítő, összehúzó, magas bélbeöntéseket, mosásokat. Elegendő lehet legfeljebb napi 1 grammnyi ólomcettel. Az ólomcettel kezelési és beadási módját a helyszűke és az esetleges kuruzslások elkerülése végett nem közölhetem.

A nyerstakarmányt okvetlenül kerüljük, ugyiszintén a szorulást okozó gyógyszereket, amíg vérzések vannak. Ugyanis a bélben pangó vér pár óra alatt rothad. A rothadó vér igen mérgező hatású. Tehát nem szabad elállítani a hasmeuet, amig el nem érkezik annak pontos ideje. Mondom a helyes gyógykezelést egy kaptafára huzni nem ajánlatos, ugyanigy a sikporos kezelést, mert nemcsak a csizma meg a keztyű lesz sikos-csuszós tőle, hanem könnyen elcsusztatjuk a marhát is a másvilágra, a legjobb esetben a hatósági husszékbe, ahol azonban az állat értékének csak a felét, két harmadát kaphatja a gazda érte. Ha hatósági husszék egyáltalán létezik a tájon, ha nincsen no akkor meg ugyiszolván semmit se kap érte. A házad kezdőtűzét oltsd! N.

Közgazdaság.

Öt napos munkahét. Megfelelő ujitást vezet be Európa legnagyobb cipőgyárosa üzemében Kijelenti a csehszlovák ujságokban, hogy 1930. október 31.-től fogva bevezeti az öt napos munka hetet s felemeli a munkásainak a fizetését, a gyártmányok árát pedig leszállítja. Ez a nagy gyáros Bata Tomás Zlinben van s most Jugoszláviában és Magyarországon is fog gyárakat

alapítani, amelyekben több ezer munkást fog foglalkoztatni. A csehszlovákiai Bata cipőgyár jelenleg naponta százezer pár lábbelit állít elő és huszonkétezer embert foglalkoztat.

Nemesített kukoricát fog-nak kiosztani a bánságoknak. A beljei uradalomban háromszáz holdon termelnek már harmadik éve nemesített kukoricát. Az idei kukorica termés úgy minőség mint mennyiség tekintetében kiváló. Ezt a nemesített és szelektált kukoricát az idén szétszűtik magnak a bánságok között, hogy így ez a kipróbált, nemes kukorica lehetőleg minél előbb elterjedjen az egész országban.

Jugoszláv-magyar gazdasági kamara. A jugoszláv-magyar gazdasági életben egyre sürűbben hallani azokat a kívánásokat, amelyek egy jugoszláv-magyar gazdasági kamara felállítására vonatkoznak. A két illetékes kormány ugyan hivatalosan még nem foglalkozott ezzel a kérdéssel, de azért az irányadó körök figyelemmel kísérik az eddigi előkészítő munkálatokat.

Szovjet gabona a világ piacon (Dumping). Az egész világ nyerstermény, illetve gabona piacait megrendítette az orosz szovjetnek az a cselekedete, hogy óriási mennyiségű gabonát helyezett eladásra s azt a rendes tőzsdéi áron alul adta el. Így például a csikágói világ gabona piacra egyszerre 8 millió busel búzát hoztak s azt métermázsánként 44 centért, vagyis a mi pénzünk szerint 85 dinárért adták el. Nagyon természetes, hogy az oroszok ezzel a ténykedésükkel az egész amerikai s ebből kifolyólag az összes világ piacokon óriási ár-eséseket idéztek elő, ami nagy károsodással jár a tőzsdéken. Az oroszok ugyanilyen eljárást akarnak követni még a petroleummal is. Angol tudósítások szerint az orosz szovjetnek most sok pénzre van szüksége, hogy adósságokat fizethessen, amelyek rövidesen lejárnak, továbbá hogy fedezhesse a hajók jutalékait, a melyek az ő kiviteleit nyugat felé biztosítani tudják.

Tenyészállatok a drávai bánság részére. Az a szakértő bizottság, amely Németországba és Ausztriába lett kiküldve, hogy az állam részére tenyész állatokat, tisztavérű fajmarhát vásároljon, már több példányt küldött Jugoszláviába. Többek között a drávai bánság már kapott tíz darab szimentáli fajnókat; még külön a murszka szobotai járás ugyanolyan fajtájú bikát és tehenet. Azonkívül fog kapni még a drávai bánság Ausztriából 5 darab pinzgau biát is.

Ujabb agrár konferencia lesz Bukarestben. A lengyel kormány felszólítást intézett ahoz

a nyolc agrár államhoz, amelyek a varsói konferencián résztvettek, hogy október 14.-én ismét üljenek össze konferenciára Bukarestben. A román kormány ezt az indítványt készségesen elfogadta s a meghívókat már szét is küldte. Hir szerint a magyar kormány a konferencia megtartásához hozzájárult.

Boroshordók

pénzért vagy borért kölcsön kaphatók
KUHAR mlin Puconci. 2

Ház bérbeadás,

4 szoba, konyha, kamra és kerttel együtt. Bővebb megtudható: PREISZ ADOLF kereskedőnél M. Szobotán.

Ház eladó. A templom utca 12. sz. (Kovács-féle ház) szabadkézből eladó. Érdeklődjön KOLOSA JÓZSEF nyug. tanítónál M. Szobotán. 2

20. év óta fenn fűszer üzlet álló jól bevezett nagy vevő körökkel Csáktornyán nagy forgalmu utcában más vállalat miatt bérbe vehető berendezéssel együtt. Esetleg házzal együtt eladó. Bővebbet a kiadó hivatalban. 2

MODERNI AUTO!!	
NOVA	
AUTOTAKSA!	
TRAUTMANN FRANC	
MURSKA SOBOTA.	
Telefon broj: 30.	
MODERNI AUTO!!	

Rádiók

rádió alkatrészek
akkumulátorok
legjobb Kerékpárok
világhírű Varrógépek
jutányosan kaphatók

Nemecz János

vas- és géphereskedésében
Murska Sobota.

Iskolai könyvek

és iskolai szerek nagy választékban kaphatók
HAHN IZIDOR
papírkereskedésében
MURSKA SOBOTA.